

GENEL GEREKÇE

Çiğ süt referans fiyatı 1 Temmuz 2014'ten bu yana artırılmadı. Litre başına 1 lira 15 kuruş olan referans fiyatın 1 Temmuz 2016'ya kadar artırılmayacağı yönünde Ulusal Süt Konseyi'nde karar alınmıştır. Çiğ sütün çok az bölümü bu referans fiyattan satılmaktadır. Çok büyük bölümü daha düşük fiyattan satın alınmaktadır. Et ve Süt Kurumu verilerine göre 2015'in ilk 10 aylık döneminde çiğ sütün ortalama fiyatı 1 lira 7 kuruş oldu. Şu sıralar, küçük üretici bir yana tonlarca sütü olan çiftliklere bile, "sütünü en fazla 90 kuruştan alırım" denilmektedir. Bundan da ötesi firmalar süt bırakmaya yani süt almamaya başladı.

Aynı zaman da süt bedelleri geç ödeniyor. Daha önce 15 günde bir üreticiye çiğ süt bedeli ödenirken şimdi ayda bir, bazı firmalar 2 ayda bir ancak ödeme yapıyor. Yani süt satarak işletmesini çevirmeye çalışan üretici para alamadığı için yem alamıyor, giderlerini karşılayamıyor. Borçlarını ödeyememektedir.

Çiğ süt sektöründe yaşanan kriz vatandaşı İneklerini kesmeye teşvik etmektedir. Çiğ süt fiyatı maliyetleri karşılamadığı için çiftçi kırmızı et fiyatının yüksek olmasını da fırsat bilerek ineğini kesiyor. Hatırlanacağı gibi 2008'deki çiğ süt krizinde 1 milyonu aşkın inek kesilmişti. O dönem et üretimi artıyor diye sevinenler bir yıl sonra canlı hayvan ve et ithal etmek zorunda kaldı. Bugün ithalat hala devam ediyor. O dönemde daha çok küçük çiftçiler inek kesiyordu. Şimdi milyonlarca lira yatırım yapan, kredi kullanan, yurtdışından damızlık düve ithal eden işletme sahipleri de inek kesiyor veya satarak elden çıkarıyor. Bu çok tehlikeli olan süreçte İnek kesimi önlenemezse Türkiye'de 2008'dekinden daha büyük et krizi yaşanır.

Bu nedenle Çiğ Süt üreticilerinin sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla, Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İktüzüğünün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca Meclis Araştırması açılmasını önemli olacaktır.